

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2025 m. liepos 18 d., Nr. 25–013EVK

DĖL STR 2.02.12:2025 „PASTATAI“ IR STR 2.03.04:2025 „STATYBOS SKLYPŲ PASTATAMS TVARKYMO REIKALAVIMAI“ PROJEKTŲ PALAIKYMO

Visuomeniniais pagrindais veikianti Efektyvios valstybės komisija (**Komisija**) – Lietuvos verslo konfederacijos įsteigtas bei jos narių ir asociacijos „Unicorns Lithuania“ bei Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos vystomas projektas, kurio tikslas – perteklinių ribojimų kurti vertę Lietuvos valstybei šalinimas, siekiant kuo sklandesnio valstybinių institucijų darbo. Komisija tame tarpe pristatė platformą, per kurią kviečia verslą ir www.strigebiurokratijoje.lt viešojo sektoriaus darbuotojus teikti perteklinio reguliavimo atvejus, juos visus nešališkai analizuoja ir svarsto, formuluoja pasiūlymus jų sprendimui.

Efektyvios valstybės komisija dėkoja Aplinkos ministerijai (AM) už produktyvų bendradarbiavimą ir nuoširdų siekį šalinti perteklinį reguliavimą, kuris riboja galimybes kurti vertę Lietuvoje. Džiugu, kad Komisijos pasiūlyti sprendimai, paremti verslo identifikuotais perteklinės biurokratijos atvejais, buvo įtraukti į svarstymus ir buvo sudaryta galimybė kartu ieškoti geriausių jų įgyvendinimo būdų. Atsižvelgiant į tai, Komisija kreipiasi į AM dėl šiame rašte nagrinėjamų reguliavimo pakeitimo projektų ir siūlymo juos tobulinti.

Komisija susipažino su parengtais STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ ir STR 2.03.04:2025 „Statybos sklypų pastatams tvarkymo reikalavimai“ projektais (**Projektai**), juos įvertino ir atitinkamai teikia savo nuomonę.

Pirma, Komisija palaiko Projektų įgyvendinimo tikslą mažinti perteklinį reguliavimą.

Susipažinusi su pateiktais Projektais, Komisija konstatuoja, kad šie dokumentai, dalyje, kuria mažinamas perteklinis reguliavimas, šalinamos kazuistinės normos, atsisakoma laiko atžvilgiu pasenusių nuostatų, atitinka biurokratijos mažinimo principus ir prisideda prie reguliavimo supaprastinimo:

- Projektuose apibrėžiami tik būtini valstybės reguliuojami privalomieji reikalavimai. Toks reguliavimo metodas užtikrina projektavimo specialistų ir statytojų veiklos lankstumą, suteikdamas jiems galimybę priimti projektavimo sprendimus, viršijančius nustatytus minimalius standartus, atsižvelgiant į konkretaus projekto specifiką. Tokiu būdu minimalizuojama perteklinė administracinė našta.
- STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ aiškiai apibrėžia, kad reglamentas taikomas pastatams, priskirtiems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kompetencijai, o STR 2.03.04:2025

nustato reikalavimus statybos sklypams su tokiais pastatais. Aiškus kompetencijų paskirstymas užkerta kelią besikartojančiam, nesuderintam ir dviprasmiškam reguliavimui.

- Projektai suteikia galimybę statinio projektuotojui kartu su statytoju nustatyti griežtesnius projektavimo sprendinius nei minimalūs reglamento reikalavimai. Tai skatina inovacijas ir leidžia prisitaikyti prie specifinių projektų poreikių.
- Projektuose numatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, leidžiančios nustatytais atvejais taikyti ankstesnį teisinį reguliavimą jau pradėtiems rengti projektams. Tai apsaugo nuo nereikalingų papildomų išlaidų ir laiko sąnaudų.

Taigi, Projektai, dalyje, kuria šalinamas perteklinis reguliavimas, mažina biurokratinę naštą ir prisideda prie efektyvesnio statybos sektoriaus reguliavimo, dėl to, Komisija šiuos pakeitimus palaiko.

Antra, Komisija prieštarauja reguliavimo griežtinimui.

Susipažinus su Projektais, Komisija įvertino, kad Projektuose atsirado ir eilė nuostatų griežtinančių bei sunkinančių statybos procesus.

STR 2.03.04:2025 „Statybos sklypų pastatams tvarkymo reikalavimai“ numato šiuos griežtinančius reikalavimus:

- reikalavimai aptvarams (tvoroms);
- abstraktus reikalavimas nepažeisti besiribojančių žemės sklypų savininkų ar naudotojų interesų, nesiejant šių reikalavimų su normatyviniais standartais;
- insoliacijos reikalavimai;
- bendros neaiškos nuostatos apie gamtos išteklių tausojimą;
- bendri reikalavimai atstumams nuo bortų ir papildomi reikalavimai daugiabučių gyvenamųjų pastatų sklypams, susiję su vaikų žaidimų aikštelėmis;
- užstatymo tankio reguliavimas;
- ir kt.

STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ numato šiuos griežtinančius reikalavimus:

- perteklinės sąvokos;
- neaiškūs ir neapibrėžti reikalavimai vėdinimui, atliekų šalinimo ir dulkių valymo sistemoms bei tvaraus gamtos išteklių naudojimo reikalavimai;

- paslydimo, kritimo, susidūrimo rizikai išvengti pastato ir patalpų pėsčiųjų judėjimo keliuose reikalavimai yra pertekliniai;
- liftų reguliavimas;
- rūsių ir pusrūsių patalpų reguliavimas;
- ir kt.

Komisija nepitaria nuostatoms, kurios griežtina esamą reguliavimą. Komisijos vertinimu, griežtesnių nuostatų įgyvendinimas tik padidins biurokratinę naštą ir apsunkins procesus.

Trečia, Komisija skatina mažinti perteklinio reguliavimo kūrimą, paliekant daugiau lankstumo projektavimo procesui.

Projektuose numatytas pasiūlymas dalį nuostatų palikti kaip rekomendacijas, kurios nebus privalomos statybos procese. Komisijos vertinimu, visos Projektų dalys, kurios siūlomos tapti rekomendacijomis, turi išlikti tik rekomendacinio pobūdžio, paliekant projektuotojams galutinio sprendimo teisę ir užtikrinti.

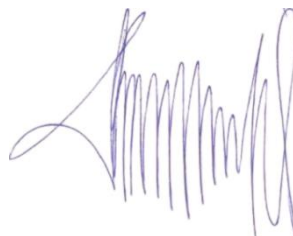
Atsižvelgiant į tai, Komisija palaiko STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ ir STR 2.03.04:2025 „Statybos sklypų pastatams tvarkymo reikalavimai“ projektus, ta apimtimi, kuria šalinamas perteklinis reguliavimas. Komisija skatina mažinti perteklinio reguliavimo kūrimą, paliekant daugiau lankstumo projektavimo procesui. Reguliavimas, kuris nėra privalomas valstybės reguliavimo apimtyje, turi būti tik rekomendacinio pobūdžio.

Komisija, analizuodama pateiktus projektus, vadovavosi savo veiklos principais ir patirtimi, įgyta per platformą www.strigebiurokratijoje.lt, kur sistemingai renka ir analizuoja perteklinio reguliavimo atvejus iš verslo ir viešojo sektorių atstovų.

Komisijos atstovai yra pasiruošę diskutuoti dėl šių Projektų įgyvendinimo. Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Efektyvios valstybės komisijos
pirmininkas

Andrius Romanovskis

Originalas nebus siunčiamas. Vytis Savukynas, el.p. vytis@lvk.lt, mob. +37064832988.